کوتاه دیپلماسی

انتقاد تند ترامپ از ترزا می درباره ایران

● **ایسنا:** روزنامه واشنگتن‌پست گزارش داد: رئیس‌جمهوری آمریکا در گفت‌وگوی تلفنی با نخست‌وزیر انگلیس با لحنی تند با او درباره ایران، برگزیت و روابط تجاری آمریکا و اروپا صحبت کرده است. به نوشته روزنامه واشنگتن‌پست، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، اواخر روز جمعه درحالی‌که در مسیر پاریس قرار داشت، گفت‌وگوی تلفنی تندی با ترزا می، نخست‌وزیر انگلیس داشت. ظاهرا ترزا می با ترامپ تماس گرفت تا پیروزی جمهوری‌خواهان در انتخابات میان‌دوره‌ای را به او تبریک بگوید، اما رئیس‌جمهوری آمریکا به او تاخت. بنابر این گزارش، ترامپ با لحنی تند از ترزا می به‌دلیل کم‌کاری برای مقابله با ایران انتقاد، از او درباره مسئله برگزیت (خروج انگلیس از اتحادیه اروپا) سؤال کرده و از روابط تجاری آمریکا و اروپا نیز شکایت کرده است. به گفته مقامات آمریکایی و اروپایی، ترزا می و مشاورانش از این گفت‌وگو شوکه شده بودند، هرچند که پیش از این هم شاهد انتقادات رئیس‌جمهور ترامپ بوده‌اند. نخست‌وزیر انگلیس نیز در پاسخ با قاطعیت گفته است که ایران با وجود خروج آمریکا از توافق هسته‌ای به همه تعهداتش در این توافق عمل می‌کند. رئیس‌جمهوری آمریکا در ماه می از توافق هسته‌ای با ایران خارج شد و گفت که تحریم‌ها علیه این کشور را بازمی‌گرداند. این تحریم‌ها که حوزه نفت و بانکداری را هدف قرار می‌دهند، از روز پنجم نوامبر اعمال شده‌اند.

همکاری ترکیه با آمریکا و اروپا درباره ایران

● **تسنیم:** وزیر خارجه ترکیه از همکاری نزدیک این کشور با ایالات متحده در قبال تحریم‌های ایران خبر داده است. به گزارش رویترز، مولود چاووش‌اوغلو، وزیر خارجه ترکیه، روز چهارشنبه در سخنانی گفت: آنکارا در حال همکاری نزدیک با ایالات متحده، اتحادیه اروپا و سایر طرف‌های مربوط به کاهش تأثیرات منفی ناشی از تحریم‌های ایران است. براساس این گزارش، چاووش‌اوغلو این اظهارات را در یک کمیته پارلمان ترکیه بیان کرده است.

موگرینی: توافق هسته‌ای را به دلایل امنیتی حفظ می‌کنیم

● **ایسنا:** مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا تأکید کرد توافق هسته‌ای را نه به خاطر منافع و تجارت، بلکه به دلایل امنیتی حفظ می‌کنیم. فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، چهارشنبه در نشستی با عنوان نقش اتحادیه اروپا به عنوان یک بازیگر صلح جهانی در گروه بین‌المللی بحران گفت: اتحادیه اروپا توافق هسته‌ای را نه به‌خاطر تجارت و منافع بلکه به دلایل امنیتی حفظ می‌کند. موگرینی ادامه داد: اگر ما بتوانیم این توافق را نگه داریم، قادر خواهیم بود بر اساس آن، به پیشرفت‌های بیشتری با ایران بر سر یمن، موضوع موشک‌ها، افغانستان و آسیای میانه دست یابیم.

پیام رئیس‌جمهوری در نکوداشت علامه محمدتقی جعفری

● **ایرنا:** رئیس‌جمهوری در پیامی برای نکوداشت مقام علمی و اخلاقی علامه محمدتقی جعفری تأکید کرد: نسل معاصر مسلمان و ایرانی این توفیق را داشته که در آشنایی با اندیشه این اندیشمند، تصویری زیبا از اسلام و عالم مسلمان به خاطره‌ها بسپارد. او فیلسوفی ارجمند و والامقام و مورد قبول اندیشمندان بود، اما فرصت وعظ و خطابه و نشست و برخاست با مردم عادی را هم از دست نمی‌داد. هم حوزوی بود و هم دانشگاهی. از چنان وسعت نظر، فراخی اندیشه و بینشی برخوردار بود که هیچ گروه و صنفی از لذت دیدار، مصاحبت و بهره‌گیری از دانشش محروم نبود. علامه جعفری مروج دین با کردار پسندیده و فروتنانه و مبلغ دانش با وارستگی و شکیبایی بود، به این سبب جا دارد که نهادهای آموزشی، علمی و فرهنگی با معرفی آثار برجسته و سلوک اخلاقی او در توسعه دین و دانش و اخلاق گام‌هایی موثر بردارند.

ادامه از صفحه اول

کشورهای نامطمئن

در شورای حکام آژانس بین‌المللی نیز آنها از موضع غیرمتعهدها حمایت نکردند و همسو با هند، ژاپن و... هرگونه مراوده مالی با ایران را خاتمه داده و به سمت معاملات کالایی حرکت کردند. روسیه در حملات اسرائیل به سوریه که به مواضع ایران و متحدان آن بود، نوعی سکوت را دنبال کرد. به‌هرحال حدود ۶۰ درصد درآمد ارزی روسیه از فروش نفت و گاز است. مهم‌ترین رقیب روس‌ها، سعودی‌ها هستند؛ بنابراین مسکو بی‌میل نیست که سیاست‌های نفتی خود را با ریاض هماهنگ کند. این رویکرد، تأمین‌کننده منافع حداکثری روسیه است و به‌نوعی در تقابل با ایران است. آنچه مشخص است، در زمان‌های حساس، ایران صرفا می‌تواند روی ظرفیت‌های خود حساب کند و این دو کشور به اصطلاح بلوک شرق، اراده‌ای برای حمایت از ایران نخواهند داشت.

politics@sharghdaily.ir

سفیر ایران در لندن در گفت‌وگو با «سی‌ان‌ان» مطرح کرد

شروط آمریکا برای مذاکره غیرممکن است

شرق: نام سفیر ایران در انگلیس مدتی است که در اخبار زیاد به چشم می‌خورد. حمید بعیدی‌نژاد این‌بار در مقابل کریستین امانپور در شبکه «سی‌ان‌ان» نشسته و از سیاست‌های متناقض آمریکا در قبال ایران و تحریم‌ها صحبت کرده است؛ تحریم‌هایی که با خروج آمریکا از برجام این‌بار به صورت یک‌جانبه از سر گرفته شد و سیزدهم همین ماه نیز دور دوم آن آغاز شد، آن هم به پشتوانه این سیاست از سوی آمریکا که فشار حداکثری ایران را پای میز مذاکره بکشاند. حمید بعیدی‌نژاد که خود در تمام مراحل توافق هسته‌ای در ژنو حضور داشته، به «سی‌ان‌ان» گفته که شروط آمریکا برای مذاکره غیرممکن است و خود آنها نیز این موضوع را می‌دانند. سفیر فعلی ایران در لندن، رئیس تیم کارشناسی مذاکرات هسته‌ای بود. او کسی است که در جریان تمام گام‌های مذاکره حاضر بود و نوشتن خط‌به‌خط مذاکرات هسته‌ای قبل از بازبینی معاون‌های وزیر خارجه و محمدجواد ظریف را پیش می‌برد. بعیدی‌نژاد در طول این سال‌ها در زمینه خلع‌سلاح و امنیت بین‌المللی فعالیت زیادی کرده و نماینده ایران در کمیته خلع‌سلاح مجمع عمومی سازمان ملل نیز بوده است. در کارنامه بعیدی‌نژاد سفیر و معاونت نماینده دائم ایران در سازمان ملل متحد در ژنو از سال ۸۷ تا ۹۰ هم دیده می‌شود.

او سپس مدیرکل امور سیاسی و امنیت بین‌الملل وزارت خارجه شد و از سال ۹۵ تاکنون نیز به‌عنوان سفیر جمهوری اسلامی ایران در لندن مشغول به کار است.

حمایت از شهروندان ایرانی تبار انگلیس

بعیدی‌نژاد پیش از برعهده‌گرفتن مسئولیت سفارت ایران در لندن، ارتباط نزدیکی با رسانه‌ها داشت. او این روزها هم که به‌عنوان سفیر فعالیت می‌کند، مانند وزیر خارجه ایران حضور فعالی در شبکه اجتماعی توییتر دارد و بیشتر واکنش‌ها و مواضع خود را از طریق توییتر بیان می‌کند؛ مثل پیگیری جریان افشاگری‌های روزنامه گاردین علیه مقامات سعودی که پای او را بیش از پیش به رسانه‌های ایران کشاند. او حتی در توییتی از خبرنگار ایرانی افشاگر روزنامه گاردین حمایت کرده بود و خواستار تقدیر از روزنامه گاردین شد. این نشریه در گزارش‌هایی فاش کرده بود که مقامات سعودی، از جمله ولیعهد و نزدیکان او از شبکه فارسی‌زبان «ایران‌اینترنشنال» مستقر در لندن حمایت می‌کنند؛ همان شبکه‌ای که بعد از حمله تروریستی به رژه اهواز با سخنگوی گروهک تروریستی الاحوازیه مصاحبه کرد. بعیدی‌نژاد از همان زمان انتقادات زیادی را علیه این شبکه مطرح کرد و از شکایت ایران به «آفکام» دراین‌باره خبر داد. آفکام، اداره ارتباطات بریتانیاست که درواقع سازمان تنظیم‌کننده مقررات رسانه‌ای بریتانیا محسوب می‌شود.

سیاست‌های متناقض آمریکا

در این شرایط و بعد از جدال توییتری وزرای خارجه ایران و آمریکا، بعیدی‌نژاد در «سی‌ان‌ان» حاضر شد. او در این برنامه از زبان تهدیدآمیز مقام‌های آمریکایی علیه ایران ابراز تأسف کرد و آن را فاجعه‌بار دانست. سفیر ایران با اشاره به مصاحبه وزیر خارجه آمریکا با نشریه نیوزویک گفت: «مایک پمپئو می‌گوید اگر ایران می‌خواهد به مردمش غذا بدهد باید به خواست آمریکا تن دهد. چنین زبانی عادی و قابل‌فهم نیست». به گزارش «ایرنا»، او درباره تأثیر تحریم‌های آمریکا علیه ایران توضیح داد: «آنها جنگ روانی به راه انداختند تا مردم ما را به وحشت بیندازند و در اقتصاد ما کارشکنی کنند؛ اما ما به‌تدریج راه‌ها و ابزارهایی را پیدا کردیم که صادرات نفتمان را تضمین کنیم».

او گفت که فرق این دوره از تحریم‌های آمریکا با دوره قبل این است که کشورها آماده پایبندی به خواست آمریکا نیستند: «از این منظر ما ابزارهای کافی برای ادامه صادرات نفتمان را در اختیار داریم».

بعیدی‌نژاد در پاسخ به سؤالی درباره خروج شرکت‌های تجاری پس از آغاز تحریم‌های آمریکا علیه ایران هم گفت: «از اینکه شرکت‌ها در اثر فشار آمریکا ایران را ترک می‌کنند خرسند نیستیم، اما درعین‌حال شرکت‌های کوچک و متوسط ابراز تمایل کرده‌اند تا در ایران کار کنند. ما دراین‌باره با اتحادیه اروپا تماس‌های نزدیکی داریم تا ادامه فعالیت شرکت‌های کوچک و متوسط در ایران را ضمانت کنیم». در ادامه این گفت‌وگو کریستین امانپور، مجری ایرانی‌تبار «سی‌ان‌ان» که با مقامات ایرانی زیادی، از جمله حسن روحانی و محمدجواد ظریف نیز گفت‌وگو کرده، شروط ۱۲گانه آمریکا درباره تغییر رفتار ایران را پخش کرد و از سفیر ایران در این رابطه سؤال پرسید. شروط ۱۲گانه را مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا، حدود ۱۰ روز بعد از خروج این کشور از برجام؛ یعنی ۳۱ اردیبهشت در یک سخنرانی در اندیشکده بنیاد هریتیج مطرح کرده بود؛ شروطی که به زعم آمریکایی‌ها برای رسیدن به یک توافق هسته‌ای جدید با ایران ارائه شده بود. گزارشگر سی‌ان‌ان در مصاحبه با حمید بعیدی‌نژاد بخشی از این شروط را از زبان وزیر خارجه آمریکا پخش کرد که شامل توقف غنی‌سازی اورانیوم و حمایت از گروه‌هایی که آمریکا تروریستی می‌نامد مانند حزب‌الله لبنان، حماس و جهاد اسلامی فلسطین بود. پمپئو گفته بود که ایران باید تمامی نیروهای تحت فرماندهی خود را از سراسر سوریه بیرون بیاورد و از آنچه رفتار تهدیدآمیز نسبت به همسایگان دانسته بود، دست بکشد.

امانپور بعد از این بخش از سفیر ایران پرسید که آیا به هیچ‌کدام از این خواسته‌ها عمل کرده‌اید؟ بعیدی‌نژاد نیز در پاسخ گفت: «البته که نه، زیرا اینها اتهام است و بعضی‌شان هم اتهاماتی کاملا بی‌پایه که آمریکا به ایران می‌زند. ایالات متحده شروطی را می‌گذارد که خودشان هم بهتر از هر کسی می‌دانند عمل به آنها برای ایران غیرممکن است». سفیر ایران یادآور شد، یکی از دلایل تحقق توافق برجام این بود که آمریکا سیاست خود را از غنی‌سازی صفر درصد در قبال ایران تغییر داد و پذیرفت که این کشور می‌تواند غنی‌سازی کند: «آنها اینک می‌گویند که ما به سیاست غنی‌سازی صفر درصد بازگردیم که امری غیرممکن است».

چالش‌های ظریف با همتای آمریکایی

پیش از بعیدی‌نژاد اما مقامات ایرانی درباره مذاکره با آمریکا و پیش‌شرط‌های این کشور اظهارنظر کرده بودند. حدود یک ماه بعد از اظهارت وزیر خارجه آمریکا در خرداد سال جاری، محمدجواد ظریف در مقاله‌ای پاسخ او را داد؛ مقاله‌ای که با تیتر «سیاست خارجی آمریکا» در بحران به چندین زبان منتشر شد و وزیر خارجه ایران در آن اظهارات پمپئو را اوج توهم مقامات دولت کنونی آمریکا در مورد منطقه دانست. جدال ظریف و وزیر خارجه آمریکا اما هنوز خاتمه پیدا نکرده است. آخرین چالش ظریف هم با همتای آمریکایی خود در هفته گذشته اتفاق افتاد. او تحریم‌های جدید آمریکا را که دسترسی مردم ایران به غذا و دارو را قطع می‌کرد، جنایت علیه بشریت دانسته است. ظریف در پاسخ به ادعاهای پمپئو در توییتی نوشته بود: «درست مثل یمن، آقای پمپئو ایران را مسئول عواقب تحریم‌های غیرقانونی آمریکا که مانع دسترسی مردم ایران به سرویس‌های بانکی برای غذا و دارو شده است قلمداد می‌کند. طبیعتا ما اینها را برای مردم خود به‌رغم تلاش‌های آمریکا فراهم خواهیم کرد. ولی آمریکا باید برای جنایات علیه بشریت علیه مردم ایران و یمن مؤاخذه شود». درمقابل، وزیر خارجه آمریکا که گفته بود این کشور کالاهای بشردوستانه را تحریم نکرده است، در مصاحبه‌ای به نشریه «نیوزویک» گفت که ایران باید تصمیم بگیرد که می‌خواهد مردمش غذا بخورند یا نه. هرچند بعد از انتشار این اظهارات، آن را ساختگی توصیف کرد.

اتریش نپذیرفت

بروکسل میزبان کانال ویژه مالی می‌شود

شرق: چهارمین کشور اروپایی نیز از میزبانی کانال ویژه مالی ایران و اروپا، تبری جست. اتریش با اینکه حدود دو سال میزبان مذاکرات هسته‌ای ایران و کشورهای ۱+۵ بود و در دستیابی به توافق هسته‌ای نقش داشت اما اکنون اعلام کرده که قادر به میزبانی کانال ویژه مالی ایران و اروپا نیست. بعد از خروج آمریکا از برجام، اروپا از ایران خواست تا در این توافق باقی بماند و مذاکرات کارشناسی برای پیداکردن راهی برای نقل و انتقال مالی آغاز شد. مسئله اصلی اما در این بین، این بود که این کانال مالی باید به دور از چرخه دلار باشد تا از تحریم‌های آمریکا مصون بماند. در ماه‌های گذشته هم‌زمان با اینکه مذاکرات مرتبط با این کانال به کندی پیش می‌رفت ولی گفته می‌شد که در حال پیگیری است. بااین‌حال یکی از اصلی‌ترین معضلات این کانال مالی، میزبانی از آن در یک کشور اروپایی بود.

پیش از این، بلژیک، لوکزامبورگ و فرانسه هم پیشنهاد میزبانی این کانال مالی را رد کرده بودند. ایالات متحده آمریکا در اولین واکنش به طرح ایجاد این کانال مالی به‌شدت از آن انتقاد کرد و آن را غیرسازنده خواند اما یکی از مقام‌های ارشد وزارت خزانه‌داری آمریکا به‌تازگی گفته است که ایالات متحده از بابت راه‌اندازی احتمالی این کانال مالی نگرانی ندارد.

بااین‌حال یک مقام آگاه به «شرق» می‌گوید میزبان اصلی این کانال مالی، خود اتحادیه اروپا و بروکسل است و اتفاقا این تصمیم برای پیشگیری از خطرات احتمالی تحریمی بر یک کشور گرفته شده است.

کانال ویژه مالی ایران و اروپا (special purpose vehicle) مختصر شده به‌عنوان SPV اولین بار از سوی فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل اعلام شد اما این کانال ایده فرانسوی‌ها بوده و در مراحل تکنیکی آن، آلمانی‌ها در مذاکرات پیشنهادهایی جدی ارائه کردند. درحالی‌که احتمال داده می‌شد از این کانال قبل از موعد تحریم‌های نوامبر به‌صورت جدی رونمایی شود اما به این موعد نرسید و برخی مذاکره‌کنندگان دراین‌باره گفته‌اند که مشکلات تکنیکی در این زمینه وجود دارد؛ مشکلاتی که البته با قطع دسترسی سیستم بانکی ایران به سوییفت جدی‌تر نیز شده است.

این کانال به‌صورت یک دفترچه یادداشت مجازی و حقوقی و رسمی عمل می‌کند که میزان واردات و صادرات ایران در تعامل با کشورهای دیگر را ثبت کرده و مبالغ مابازای آن را به‌صورت تهاتری پرداخت می‌کند. درحال‌حاضر مذاکرات بر سر این کانال ادامه دارد ولی قطع ارتباط با سوییفت این کار را سخت‌تر می‌کند.

قادر به میزبانی نیستیم

پیتر گوشل بائر، سخنگوی وزارت امورخارجه اتریش در گفت‌وگو با خبرگزاری رسمی اتریش (آپا) به گمانه‌زنی‌ها درباره احتمال اینکه اتریش میزبان سازوکار مالی ویژه اروپا برای حفظ کانال پرداخت به ایران باشد، پاسخ داد. او دراین‌باره گفت: از ما سؤال شده بود که آیا اتریش می‌تواند میزبان این سازوکار مالی باشد. ما این درخواست را به‌طور دقیق با دیگر وزارتخانه‌های مربوطه و مؤسسات مالی، شامل بانک ملی‌مان بررسی کردیم. نتیجه این بررسی‌ها این است که هنوز سؤالات زیادی هست که پاسخ قطعی برایشان وجود ندارد. به همین دلیل ما به این نتیجه رسیدیم که درحال‌حاضر قادر به میزبانی SPV نیستیم. سخنگوی دستگاه دیپلماسی اتریش همچنین تصریح کرد: سؤالات فنی زیادی درباره تأثیر این سازوکار وجود دارد که بی‌پاسخ هستند. اگرچه اتریش از اساس از SPV حمایت می‌کند، باید به‌گونه‌ای طراحی شود که به اهدافش دست یابد. به گزارش ایسنا، شبکه بلومبرگ سه‌شنبه در گزارشی آورده بود که اتحادیه اروپا اتریش را بهترین گزینه برای میزبانی سازوکار مالی ویژه‌اش برای مقابله با تحریم‌های آمریکا علیه ایران پس از خروج واشنگتن از توافق هسته‌ای می‌داند و رایزنی‌ها در این زمینه در جریان است. به گزارش تسنیم، کشورهای عضو اتحادیه اروپا در تلاش برای حفظ توافق هسته‌ای برجام و تداوم ارتباطات مالی با ایران، در بررسی‌های خود اتریش را به‌عنوان بهترین نامزد میزبانی سازوکار ویژه مالی طراحی‌شده برای ایران و مدیریت پرداخت‌ها به تهران یافته‌اند، این خبر را بلومبرگ به نقل سه منبع مطلع از مذاکرات گزارش کرده است. بااین‌حال، به نوشته بلومبرگ، اتریش خودش علاقه‌ای به میزبانی این سازوکار ویژه مالی برای مدیریت پرداخت‌ها به ایران ندارد. بلژیک، لوکزامبورگ و فرانسه نیز به‌عنوان دیگر نامزدهای بالقوه میزبانی از این سازوکار تعیین شده‌اند اما بلژیک و لوکزامبورگ از پذیرش این امر خودداری کرده و فرانسه نیز به دنبال این بود که اتریش عهده‌دار این کار باشد.

بلومبرگ نوشته است که دولت‌های اروپایی به دنبال راه‌هایی برای اجرای تعهدات خود جهت حفظ تجارت با ایران در شرایط خروج آمریکا از توافق هسته‌ای هستند. براساس‌این، سازوکار ویژه مالی اروپا بخشی حیاتی از تلاش‌های اروپایی‌ها برای حفظ این توافق است که هدف آن دورزدن رژیم تحریم‌های آمریکا و فراهم‌کردن شرایط برای شرکت‌ها به‌منظور تجارت با ایران است. اما مذاکرات درباره این سازوکار به آرامی در حال پیشرفت است، زیرا هیچ کشوری علاقه‌ای به میزبانی از این سازوکار ندارد؛ مسئله‌ای که به نوشته بلومبرگ از این حقیقت ناشی می‌شود که می‌تواند کشور میزبان را در معرض خشم دولت ایالات متحده آمریکا قرار دهد.

رویداد

واکنش سخنگوی وزارت خارجه به بولتون

● سخنگوی وزارت امور خارجه ایران در واکنش به اظهارات خصمانه مشاور امنیت ملی آمریکا گفت: «او همان‌گونه که از دیرباز نشان داده، شدیدا نسبت به ایرانیان دارای بغض و کینه‌ای عمیق است، او دارای رفتاری نابهنجار است و از بیماری «ایران‌آزاری» مزمنی رنج می‌برد». بهرام قاسمی در این زمینه به «ایسنا» گفت: «سخنان سخیف جان بولتون که نشانگر ماهیت ستیزه‌جو و شخصیت کینه‌توز او نسبت به مردم ایران است، سخن تازه و قابل‌توجهی نیست. او گاهی آگاهانه یا ناآگاهانه زبان به سخن باز کرده و از کلماتی استفاده می‌کند که معمولا سیاست‌مداران حرفه‌ای از بیان و به‌کارگیری این نوع کلمات اجتناب می‌کنند». سخنگوی وزارت خارجه در رابطه با این ادعا ادامه داد: «او با لذتی تمام و البته بسیار غیرمتعارف و شرم‌آور از ایجاد فشار هرچه بیشتر، تحریم و تهدید ایران سخن می‌گوید. بی‌شک اگر او تاکنون نتوانسته از ایرانی و ایران‌زمین درک و فهم درستی پیدا کند به طور قطع و یقین در آینده‌ای نه‌چندان دور بیش از گذشته امکان فهم توانایی، هوشیاری و هوشمندی ملت ایران و آشنایی با تاریخ و فرهنگ آنان را خواهد یافت».

جان بولتون، مشاور امنیت ملی آمریکا، به‌تازگی ادعا کرده بود: «ما قصد داریم به آنها سخت فشار بیاوریم تا همان‌طور که انگلیسی‌ها می‌گویند صدای ناله و فریادشان بلند شود». این ادعا درست بعد از زمانی بود که وزیر خارجه این کشور مدعی شده بود ایران باید تصمیم بگیرد که می‌خواهد مردمش غذا بخورند یا نه. هرچند که بعد از واکنش وزیر خارجه ایران، پمپئو به نشریه نیوزویک برای انتشار صحبت‌هایش به‌شدت تاخت. وزیر خارجه دراین‌باره نوشته بود: «هیچ‌وقت فراموش نمی‌کنیم. پمپئو وزیر امور خارجه آمریکا در روز روشن و در تلاشی بیهوده برای اعمال توهمات آمریکا بر ایران، مردم‌مان را به گرسنگی، که جنایتی علیه بشریت است، تهدید می‌کند». وزیر خارجه ایران در جدال توییتری خود با همتای آمریکایی‌اش درباره ادعاهای او در توییت دیگری نیز نوشت که نیت به‌قحطی‌کشاندن جامعه غیرنظامی جنایت علیه بشریت است.